

วิกฤติโลกหลัง 2021 - ข่าวลวงข่าวกรอง

โดย Min Sen Concept (social) 1 กันยายน 2564

ปัญหาของข่าวลวง มีมาตั้งแต่ 2017 เป็นยุคที่คนเริ่มเข้าถึงสื่อหลักน้อยลง และเข้าถึงสื่อจากสังคมออนไลน์มากขึ้น และข่าวลวงนี้โดยมากมาจากสังคมออนไลน์ เนื่องจากเป็นการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็ว เข้าถึงง่าย และผู้รับสารสามารถส่งกระจายต่อไปยังผู้อื่นต่อไปได้ ทำให้ต้นทุนในการผลิตสื่อ และกระจายสื่อถูกลง เพียงแค่โพสต์ลงบนหน้า feed กลุ่ม หรือ Page ก็ถือเป็นการกระจายสื่อที่ต้นทุนต่ำมาก ใครก็สามารถเป็นผู้ผลิตสื่อได้

การกล่าวถึงข่าวลวง มีนิยามโดยองค์กร First Draft News โดยกำหนดเป็นข้อ ๆ ดังนี้

False connection คือการโยงข่าวหรือข้อมูล เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ เพื่อเหตุผลทางการค้า หรือให้เกิดความเข้าใจผิด ๆ เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษา อ่างสรรพคุณ อ่างผลวิจัย โยงไปมา แต่หาที่มาที่ไป หรือ ข้อมูลเชิงวิชาการไม่ได้

Misleading เป็นข่าวที่เกิดจากการตั้งใจให้ข่าวผิด บิดเบือนข่าวให้เกิดความเข้าใจผิด โดยใช้ช่องโหว่ของคำพูดบางอย่าง มาบิดเบือนข้อความเพื่อหวังผลทางด้านสังคม หรือ การเมือง เช่น ฝ่ายค้านจงใจปล่อยข่าวการขึ้นภาษี เพื่อให้ประชาชนแตกตื่น ออกมาตำรารัฐบาล

False Context เป็นการนำคำพูดเก่า เรื่องเก่ามาเล่าใหม่ รวมถึงนำภาพเก่ามาปะปนกับเรื่องใหม่ สร้างเรื่องหวังผลให้ เป็นไปยังทิศทางที่ผู้เผยแพร่ต้องการ อาจเกิดจากการเข้าใจ ผิด หรือจงใจก็ได้

Satire or Parody เป็นการนำข่าว หรือบุคคลมาล้อเลียนทำให้ เป็นเรื่องตลก สิ่งที่สื่อสารอาจจะใช้ข้อมูลที่จริงหรือไม่จริงก็ได้

Imposter Content ข่าวที่ถูกสร้างขึ้นมาจากสถานที่ปลอม ๆ เผยแพร่เนื้อหาแบบปลอม ๆ มักจะเป็นข่าวในสื่อออนไลน์ ที่เป็น สื่อที่ไม่เป็นที่รู้จัก และถูกนำมาแชร์กันเป็นทอด ๆ จากผู้ขาด ความรู้ในการรับสื่อ

Manipulated Content เป็นการตัดต่อเนื้อหา ภาพ หรือเสียง จากสื่อต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจผิด

Fabricated Content เป็นข่าวปลอม 100 % คือ เนื้อหา สาร ภาพ เสียง เป็นของปลอมทั้งสิ้น สร้างมาเพื่อเป็นการทำลายฝ่าย ตรงข้าม

จากปัญหา COVID-19 มีการพยายามกล่าวโทษกันไปมาระหว่าง สหรัฐอเมริกา และประเทศจีน โดยประเทศจีน มีการกล่าวโทษว่า ต้นกำเนิดของเชื้อโรคนี้นี้มาจาก ฐานทัพทหารสหรัฐใน Maryland คือ Fort Detrick ซึ่งอยู่ห่างจาก Washington D.C. ราว 80 กิโลเมตร ซึ่งทางการจีนแจ้งว่า ที่นี้เคยเป็นศูนย์โครงการอาวุธ

ชีวภาพของสหรัฐ แต่ปัจจุบันถูกใช้เป็นห้องแล็บที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับเชื้อไวรัสต่าง ๆ เช่น อีโบล่า ฯ มีการแต่งเป็นเพลงของวงแร็ปชาตินิยมของจีน ชื่อ CD Rev ที่มีเนื้อหว่าห้องแล็บนี้เป็นต้น

กำเนิดแผนการร้ายของสหรัฐ และถูกนำมากล่าวอ้างถึง โดย นายจ้าว ลี่เจียน โฆษกกระทรวงการต่างประเทศจีน รวมถึงมีการเรียกร้องจากนักการทูตจีนในประเทศต่าง ๆ และสถานีโทรทัศน์ CCTV ของจีนในการทำสารคดี เรื่อง ประวัติศาสตร์อันดำมืดเบื้องหลังพอร์ต ดีทริค โดยอ้างถึง การกักกันรั้วไหลในห้องแล็บในปี 2019 เพื่อตอกย้ำข้อกล่าวหาเรื่องความหละหลวมด้านความปลอดภัยของห้องแล็บนี้ และยังมีการพยายามกล่าวอ้างถึง ดร. Raph S. Baric ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ในแผนกระบาดวิทยาของมหาวิทยาลัย North Carolina at Chapel Hill ซึ่งทำงานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของวัคซีนที่ต่อต้านโคโรนาไวรัส และคณะนักวิจัยที่ Fort Detrick ที่เขียนเกี่ยวกับเชื้อโคโรนาไวรัสที่ถูกส่งผ่านมาจากค้างคาว และได้รับการตีพิมพ์ใน Global Times รวมถึงการเรียกร้องของผู้ใช้ internet ชาวจีน ลงนามในจดหมายเปิดผนึกถึงองค์การอนามัยโลกให้เข้าไปตรวจสอบที่ Fort Detrick

ทางการจีนพากันรายงานคำวิจารณ์สหรัฐ ที่โพสต์ทาง Facebook โดย Wilson Edwards ที่กล่าวว่า รัฐบาลสหรัฐหมกมุ่นกับการโจมตีจีน เรื่องการหาต้นกำเนิดโควิดเสียจนไม่ยอมเปิดตาดูข้อมูลและการค้นพบต่าง ๆ

ส่วนทางการสหรัฐอเมริกา ได้มีการทำรายงานสอบสวนเรื่องนี้ และกล่าวว่าเชื้อโรคนี้เกิดจากอุบัติเหตุในห้องปฏิบัติการทาง

วิทยาศาสตร์ หรืออาจเกิดจากการที่มนุษย์สัมผัสกับสัตว์ที่ติดเชื้อ ซึ่งก่อนหน้านี้ประธานาธิบดีทรัมป์กล่าวโทษจีนในฐานะต้นตอการแพร่ระบาด และใช้ว่าทกรรมเรียกชื่อไวรัสชนิดนี้ว่า ไวรัสจีน แทนที่จะเรียกชื่ออย่างเป็นทางการว่า ไวรัสโควิด 19 ตามแถลงการณ์ขององค์การอนามัยโลก และมีการสื่อสารผ่านทางทวิตเตอร์ และแถลงด้วยตนเองกับสื่อมวลชน ด้วยการอ้างว่า ไวรัสโควิด 19 มีต้นตอมาจากห้องแล็บแห่งหนึ่งของจีน และพยายามดึงเรื่องนี้ไปเกี่ยวโยงกับข้อตกลงการค้าระหว่างสองประเทศ และทรัมป์ขู่ว่า สหรัฐจะเรียกเก็บภาษีนำเข้าจากจีน เพื่อเป็นการลงโทษที่จีนขาดความรับผิดชอบในการทำให้เกิดโรคระบาดในครั้ง นี้ รวมถึงแถลงเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2563 ว่า “เรากำลังสอบสวนอย่างจริงจัง เราไม่แฮปปี้กับสิ่งที่จีนทำ มีหลายวิธีที่คุณสามารถเอาผิดพวกเขาได้ เราเชื่อว่าไวรัสตัวนี้สามารถถูกหยุดไว้ได้ที่ต้นตอของมัน มันควรถูกยับยั้งอย่างรวดเร็ว และไม่น่าที่จะแพร่กระจายไปทั่วโลก”

ซึ่งในปัจจุบันยังไม่ทราบว่า เชื้อนี้ถูกสร้างขึ้นหรือไม่ แต่มีความเป็นไปได้ที่เชื้อนี้จะติดต่อจากค้างคาว สุนัข และอาจจะพบเป็นครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน และเชื้อไวรัสที่ก่อให้เกิดโรค ชื่อ Corona virus และมีการเปลี่ยนแปลงตนเองได้ค่อนข้างเร็ว มีการระบาดจากการกลายพันธุ์ และทำให้ผู้เสียชีวิตกว่า 4.5 ล้านคนแล้วทั่วโลก ซึ่งอัตราตายจากการติดเชื้อประมาณ 2.3 % และปัจจุบันวัคซีนที่ผลิตออกมาอาจจะไม่สามารถป้องกันการติดเชื้อ แต่ช่วยลดความรุนแรงของโรคได้ นั่นคือ ข้อมูลที่ถือเป็นธรรมสัจจะ หรือเป็นความจริงจำเพาะของสิ่งหนึ่งในช่วงเวลาหนึ่ง ยังมีได้เป็นสัจจธรรม ที่ถือว่าเป็นความจริงนิรันดร์

ความจริงในช่วงเวลาหนึ่ง ก็อาจจะกลายเป็นข่าวลวง ในอีกช่วงเวลาหนึ่งได้ ดังนั้น การรับมือกับข่าวลวง สิ่งสำคัญ คือ

- การรับข่าวเท่าที่จำเป็น ไม่จำเป็นจะต้องเป็นผู้บริโภคข่าวตลอดเวลา ไม่จำเป็นจะต้องติดตาม social media ทั้งวัน จำกัดเวลาในการสื่อสารบ้าง จะทำให้เรามีเวลาทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ได้เพิ่มขึ้น
- การรับสื่ออย่างมีสติ โดยทั่วไปมีหลักการว่า ควรรับข่าวจากแหล่งข่าวหรือสื่อที่เชื่อถือได้ แต่แนวคิดนี้อาจจะไม่ถูกเสียทีเดียว เพราะสื่อที่น่าเชื่อถือ โดยเฉพาะสื่อจากรัฐบาลหลายรัฐบาลก็มีปัญหา จากตัวอย่างของ COVID ก็เห็นสื่อทั้งของจีนและสหรัฐอเมริกาเป็นตัวอย่าง
- การไม่อ่านข่าวจากสื่อใดสื่อหนึ่งเพียงด้านเดียว โดยเฉพาะข่าวที่เกี่ยวข้องกับการเมือง และการอ่านข่าวด้วยใจเป็นกลาง
- การพิจารณาว่า ข่าวเหล่านี้ที่เราได้เห็น ได้ยินมานี้ ใครได้ประโยชน์หากข่าวนี้เป็นข่าวลวง
- ไม่จำเป็นไม่ควรแชร์ข้อมูลจากแหล่งที่เราไม่รู้ที่มา เพราะการแชร์ข้อมูลเหล่านี้อาจจะเป็นปัจจัยที่ทำให้ตนเองกระทำผิดตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์โดยไม่รู้ตัว ที่สำคัญ คือ ควรสอบถามผู้รู้ หรือผู้เชี่ยวชาญ หากข่าวนั้นเกี่ยวข้องกับสุขภาพ ก็ปรึกษาแพทย์ เภสัชกร ฯ

ติดตามเรื่องราวต่าง ๆ เพิ่มเติมได้

จาก www.minsenconcept.com